

سه‌شنبه ۷ اسفند ۱۴۰۳ / شماره ۵۸۵۵

سرمقاله

تهران _ مسکو؛ بزنگاه دوباره برای وزن گشی روابط

ادامه از صفحه یک
اگر پرداختن به دو محور کانونی یعنی اروپا و اوکراین در گفت‌وگوی سران ایالات متحده و فدراسیون روسیه و نیز گفت‌وگوهای ریاض را به مجالی دیگر واگذاریم، اما پرداختن به موضوع ایران مقوله‌ای است که از نظر تهران به نمی‌تواند بیرون از حساسیت‌های لازم باشد. در این‌حال خواسته یا ناخواسته جنگ اوکراین با تنش‌های جاری در روابط میان تهران و غرب _ و خاصه با واشنگتن _ پیوندی هم‌پوشاننده یافته است. از همین روست که هرگونه توافق بر سر آتش‌بس

با شروع مذاکرات صلح درباره اوکراین بسته به شروطی است. یکی از اصلی‌ترین شروط، می‌تواند از یک‌سو نقشی باشد که روسیه برای خود در مدیریت و کنترل تنش روابط تهران و غرب قائل است. از سوی دیگر واشنگتن انتظار دارد که مسکو در تعدیل مواضع تهران تأثیر بگذارد. حال آنچه در این میان برجسته است؛ یکی نقش آفرینی تازه مسکو با شروع دوباره ترمیم روابط با واشنگتن در قبال سیاست‌های تهران است. دیگری انتظاری است که تهران از مسکو به اندازه یک "متحد" از نگاه خود و یک "شریک صمیمی" از نگاه روس‌ها دارد.

مقام‌های کرملین درپی گفت‌وگوی صمیمی پوتین_ترامپ و با درک حساسیت‌های تهران اظهار کرده‌اند؛ مذاکرات مسکو _واشنگتن تأثیری بر همکاری روس‌ها با ایران نخواهد داشت. کرملین همچنین اطمینان داده است که «مسکو کماکان آماده کمک به تهران برای حل مشکلات مربوط به برنامه هسته‌ای است. این درحالی است که «دیمیتری پسکوف» سخنگوی کاخ کرملین با گزارش گفت‌وگوی ترامپ _ پوتین تصریح کرد؛ برنامه هسته‌ای ایران یکی از موضوعات گفت‌وگوی آن دو بود. وی همچنین تأکید کرد: روسیه به روابط خوب و مشارکت با ایران اهمیت می‌دهد. همچنین قصد دارد این مناسبات را به صورت جامع توسعه دهد و این که به حل مهم‌ترین مسائل هسته‌ای کمک کند.» پسکوف با یاد یک جمله کلیدی را نیز به سخنانش افزود. او گفت: « : اگر اراده سیاسی از سوی همه طرف‌های درگیر وجود داشته باشد، مساله برنامه هسته‌ای ایران می‌تواند و باید به صورت دیپلماتیک حل شود.»
ترجیح بند سخنان پسکوف فارغ از ظاهر روشن آن اما مفهومی دو پهلو دارد. این مفهوم مربوط به استفاده از واژهٔ "اراده سیاسی" است. در نگاه مسکو، اراده سیاسی چه تعدیل‌هایی را در مواضع طرف‌ها برای قبول راحل سیاسی اختلاف‌ها و یا کاهش تنش‌ها شامل می‌شود؟همچنین این پرسش باقی است که فک و سقف انتظان مسکو از تهران برای گشایش در گفت‌وگوهای سیاسی چگونه تعریف خواهد شد؟ آیا مسکو در گفت‌وگویش با واشنگتن دست بالا را دارد؟یا به بهای بازگشت به جامعه جهانی می‌خواهد ارزان فروشی کند؟
به عبارت دیگر وزن ملاحظات طرف‌ها از یکدیگر چه میزان است و مسکو تا کجا می‌خواهد همچنان یک شریک خوب برای تهران باشد؟

دونالد ترامپ به سرعت نشان داده که برای آشتی با مسکو حاضر است اشغال بخشی از خاک اوکراین را به رسمیت بشناسد. او به بهای بازگشت به جامعه جهانی «ولادیمیر زلنسکی" شمشیر کشیده و همان ادبیاتی را دارد که مسکو در چهار سال گذشته درباره رئیس جمهوری اوکراین به زبان رانده و بر کناره‌گیری از قدرت اصرار دارد. همچنین در هم‌راستایی با سیاست‌های مسکو در حال تحقیر اروپائیان چه در روابط دو جانبه و چه نادیده گرفتن آنان در مذاکرات مربوط به جنگ اوکراین است. علاوه براین، ترامپ با ورود به پرونده اختلافات واشگتن _ تهران درگفت‌وگوهای مسکو _ واشنگتن، به ترتیبی نقش ترویجی‌ای اروپایی را کم‌رنگ و یا اصولاً بی‌براهه قرار داده است. همه آنچه گفته شد، به ترتیبی نمایش اراده ترامپ برای ترمیمروابط با مسکوست. مسکو اما یا چه شروطی از سوی واشنگتن روبروست؟ آیا می‌خواهد روابط خود را با تهران در چارچوبی که ترامپ دنبال می‌کند، ادامه دهد؟ یا اصول حاکمدر روابط تهران_مسکو به قوت گذشته خود باقی است؟

سفریک روسیه "سرگی لاوروف" وزیر امورخارج روسیه به تهران و نتایج آن، چشم‌اندازی از آینده روابط تهران و مسکو را نمایان خواهد کرد. اکنون بزنگاهیدوباره برای وزن گشی روابط است.

اما شاید باورش کمی سخت باشد که محور استیضاح وزیر اقتصاد نه مشکلات اقتصادی مردم که نحوه واگذاری سهام ایران خودرو به کروز است! کاری که هیچ دولتی زیر بار آن نفت و البته که می توان به جزئیات آن نقد وارد دانست اما واقعیت این است که فی نفسه یکی از درست ترین اقدامات وزارت اقتصاد همین واگذاری بود.

برنا هم در این باره می نویسد: « : هفته آینده عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد و دارایی قرار است در صحن علنی مجلس در جلسه استیضاحی شرکت کند که گمانه‌ها درباره آن زیاد است. برخی معتقدند این استیضاح بنا بر دلایل سیاسی و اقتصادی کشور و فشارحاکمتری، نه منطقی است و نه قابل انجام؛ پس این روند در نهایت با تجدیدنظر نمایندگان روبه‌رو خواهد شد . در نقطه مقابل نمایندگان و سیاسیونی قرار دارند که با پیوست نگرش جناحی، نگاه کاملاً عملگرایانه‌ای دارندو در حال بسط موضوعات مورد نظر برای استیضاح هستند تا بتوانند از یکسو صرفاً سیاسی بودن این اقدام را بپوشانند و از سوی دیگر راهی برای افزایش تعداد نمایندگان مخالف وزیر پیدا کنند. روز یکشنبه مالک شریعتی در صفحه خود نوشت: «علاوه بر محوهای مطرح شده تاکنون برای استیضاح آقای همتی، بیش از ۴۰تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در بیانیه‌ای خطاب به ملت ایران با بیان جزئیات مامشات صورت گرفته در برابر فساد واگذاریسهام مدیریتی ایران خودرو به کروز، آن را به عنوان محور جدید مطرح شده برای استیضاح وزیر محترم اقتصاد مطرح کردند. باتوجه به آنکه تعدادی از این نمایندگان ازجمله بنده، قبل استیضاح را امضا کرده بودند، پیش بینی می‌شود تعداد امضاهاى استیضاح دکتر همتی به بیش از ۱۰۰ تن برسد.» این اظهارات در کنار سخنانی که حاجی‌دلگانی نماینده مجلس در ارتباط با هدیه گرفتن برخی نمایندگان برای انصرافا از روند استیضاح مطرح شدل البته با واکنش منفی نمایندگان مجلس همراه بود) نشان می‌دهد که عده‌ای آستین‌ها را بالا زدند تا امکان برگزاری این جلسه و انداختن همتی از راي اعتماد را بالا ببرند. با این حال گمانه‌ها درباره روند این استیضاح با توجه به پیشینهٔ مخالفت‌ها با دولت چهاردهم فراتر از مطالبی است که در متن استیضاح وزیر آمده است.

حذف چهره‌های برجسته از کابینه

هم کارشناسان اقتصادی ، هم برخی نمایندگان مجلس اشتراک نظر دارند که استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد دولت چهاردهم، بیش از آنکه اقدامی برای اصلاح وضعیت اقتصادی باشد، بخشی از یک پروژه سیاسی گسترده‌تر برای تغییر ترکیب کابینه و حذف چهره‌های خاصی از دولت است. این روند دقیقاً در زمانی کلید خورده که مذاکرات هسته‌ای از دستور کار خارج شده و طیف مخالف با تصور تقویت مواضع خود، فرصت را برای تغییر کابینه غنیمت می‌داند. سیگنال‌های این استیضاح مدت‌ها پیش ارسال شده بود. برخی نمایندگان مجلس که همواره با هرگونه گشایش دیپلماتیک و اقتصادی مخالف بوده‌اند، این بار مترصد فرصتی هستند تا مهره‌هایی را که در دولت بر مسیر اصلاحات اقتصادی اصرار دارند، حذف کنند. این مسئله را می‌توان در اظهارات تند و تیز حمید رسایی مشاهده کرد که صراحتاً اعلام کرد: «هرکس از این پس درباره مذاکره حرف زد، بی‌شرف است.» چنین جملاتی نشان از رویکردی دارد که نه تنها هرگونه مذاکره را در هر شرایطی مردود می‌داند،بلکه تلاش می‌کند مسیر اصلاحات اقتصادی را نیز مسدود کند. به عبارت دیگر، استیضاح همتی تنها یک اقدام مدیریتی نیست، بلکه گامیدیگر در راستای خصلت

اهداف نمایندگان از استیضاح وزیر اقتصاد بررسی شد

منافع مردم یا تسویه حساب سیاسی؟

گروه سیاسی- شاید سوال های بسیاری را بتوان نه تنها از وزیر اقتصاد که از کل همه دست اندرکاران چه در دولت و چه در خارج از آن پرسید. برای مثال اینکه چرا باید قیمت دلار درت عجبی غریب داشته باشد و یا چرا چشم انداز مشخصی برای بهبود وضعیت معیشتی مردم وجود ندارد.

خالص‌سازی و خارج کردن هر صدای مخالف از کابینهٔ پزشکیان است، همانطور که این طیف سیاسی در مجلس و بیرون از آن، محمدجواد ظریف را با تخریب مستمر در سبیل اهداف خود دارند.

تسویه حساب سیاسی

عبدالناصر همتی، نه فقط یک چهره اقتصادی در دولت روحانی، بلکه یکی از نامزدهای انتخاباتی بود که دولت سیزدهم و جریان پایداری از آن سربرآورد و در ادامه از گزند نغدهای مستمر او در امان نبود. توثی‌های منتقدانه و کارشناسانه همتی همان زمان نیز با واکنش تند کابینه سیزدهم مواجه می‌شد. تعجب‌آور نیست که جریان پشت پرده سیاسی بخواهد او را در قبال رویکرد گذشته‌اش وارد دست‌اندازهایی کند که حکم تسویه حساب سیاسی دارد. نگاهی به اظهارنظرهای مخالفان دولت در فضای مجازی و پیام‌هایی که زیر اخبار استیضاح همتی در خبرگزاری‌های منتقد آمده، گویای انتقام جویی از توثی‌های داوود منظفوز رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت سیزدهم که این روزها آمار و ارقام اقتصادی دولت چهاردهم را زیر تیغ نقد می‌برد و از آینده نومی ایران می‌گوید دلیل بر همین برنامه‌ریزی منجمل باشد. توثی‌های داوود منظفوز رئیس سازمان برنامه و بودجه انتقادهای گذشته با ابزار فشارحاکمتری ترامپ، پشت میز استیضاح‌کنشاند.

اما این تلاش‌ها صرفاً به ظاهر سیاسی محدود نمی‌شود. در پشت پرده، منافع اقتصادی نیز دخیل است. سال‌هاست که در پای کاسبان تحریم و انزوا در تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی دیده می‌شود و حالا بیش از هر زمان دیگری، چهره‌های پشت این پرده در حال خوندن‌نمایی‌اند.

اگر همتی را یکی از مدافعان سرسخت گشایش‌ها

بهردگیری از نیروهای محلی در همه طرح‌های توسعه دریا محور باید در اولویت باشد

مسعودپزشکیان:

زبست محیطی در خوزستان اشاره کرد و با بیان اینکه خوزستان یک

گوهر گرانبهاست، اظهارداشت: تکمیل طرح‌های جمع‌آوری فاضلاب، مهار و مدیریت گرد و غبار و رسیدگی به وضعیت آلاینده‌های نفتی به خصوص در زمینه سوختن گاز در فلر تأسیسات بالادستی نفت و گاز باید در قالب یک برنامه جامع و مدون کارشناسی، با اولویت بالا و با مشارکت همه دستگاه‌های مسئول به طور جدی پیگیری و هر چه سریع‌تر به نتیجه نهاییی برسد.

رئیس جمهور همچنین تأکید کرد که موضوع جمع‌آوری فاضلاب در استان‌های ساحلی باید یکبار برای همیشه در قالب یک طرح جامع ساماندهی شود.

پزشکیان همچنین بر اهمیت تکمیل و به‌روزرسانی طرح آمایش سرزمینی با مشارکت کارشناسان و صاحب‌نظران کشوری و منطقه‌ای و ابلاغ آن به عنوان یکی از اسناد ناظر در زمینه تفویض اختیار به استانداران تأکید و دستور داد: «مستور داد که آخرین وضعیت کلبه جوزه‌های را به پیش ببریم، چرا که اگر نگاه و روش‌های موجود نتیجه‌بخش بود، بعد از ۴۶ سال با این حجم از ناترازی‌ها و مشکلات در زمینه‌های مختلف از جمله برق و سوخت مواجه نبودیم.

رئیس جمهور به موضوع تفویض اختیار به استانداران اشاره کرد و

در سیاست خارجی و حل مسئله FATF بدانیم، قطعاً حضور او در کابینه پزشکیان و سیگنال‌های تخصصی که وزارت اقتصاد برای مجمع تشخیص ارسال خواهد کرد، برای جبهه پایداری و مخالفان مصمم هرگونه اصلاح در ساختارهای سیاسی اقتصادی کشور یک مخاطره جدی تلقی خواهد شد.

استیضاح برای مانور سیاسی

این اقدامات در حالی انجام می‌شود که وضعیت اقتصادی کشور همچنان در مسیر نزولی قرار دارد و بسیاری از مشکلات ساختاری هنوز پابرجا هستند. تورم، کاهش ارزش پول ملی، افزایش قیمت کالاهای اساسی و موانع در ایجاد ثبات اقتصادی، چالش‌هایی هستند که هر روزی در در وزارت اقتصاد با آن روبه‌رو خواهد شد. اما آنچه که در این میان برجسته می‌شود، این است که آیا واقعاً تغییر وزیر اقتصاد می‌تواند دردی از اقتصاد بیمار ایران دوا کند؟ تجربه دولت‌های گذشته نشان داده که جابه‌جایی افراد در رأس وزارتخانه‌ها، بدون تغییر در سیاست‌های کلان، هیچ تأثیرمحسوسی بر کنترل تورم، افزایش ارزش پول ملی یا بهبود شرایطاقتصادی ندارد. در این میان، حتی برخی نمایندگان مجلس نیز به بی‌ثمر بودن این استیضاح اذعان دارند. محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور، می‌گوید: «اما نمی‌توانیم قول بدهیم که اگر آقای همتی کنار برود و کس دیگری بیاید، حتماً اوضاع درست می‌شود؛ شاید حتی بدتر هم باشد.» اما در عین حال، او اشاره می‌کند که مجلس تحت فشار افکار عمومی قرار دارد و باید اقدامی انجام دهد تا نشان دهد که در حال نظارت بر عملکرد دولت است. این اظهارات نشان می‌دهد که این استیضاح بیش از آنکه در پی یافتن راه حلی برای مشکلات اقتصادی باشد، به عنوان ابزاری سیاسی برای جلب رضایت افکار عمومیو اعمال فشار بر دولت به کار

گرفته شده است.

استیضاح همتی؛ آغاز فشار سیاسی

با این حال، اگر این روند ادامه پیدا کند، همتی آخرین نفری نخواهد بود که از کابینه کنار گذاشته می‌شود. رضا سپهوند، نماینده خرم‌آباد، هشدار داده است که «بخشی از استیضاح وزیر اقتصاد به مسائل فرعی، گروهی و جریان‌ی برمی‌گردد و متأسفانه بهشت این استیضاح دولت سایه‌قرار دارد که خط‌دهی می‌کند و احتمالاً سراغ دیگر وزیران کابینه هم خواهد رفت و چوب لای چرخ دولت می‌گذارد و اجازه نمی‌دهد دولت برنامه‌های خود را اجرا کند.» این سخنان نشان می‌دهد که پروژه محدودسازی دولت چهاردهم، فراتر از حذف یک وزیر است و می‌تواند به تغییرات گسترده‌تری در ترکیب دولت و در نهایت، در مسیر کلیسیاست‌گذاری اقتصادی و سیاسی کشور منجر شود.

در نهایت، این سوال مطرح می‌شود که هدف اصلی این استیضاح چیست؟ اگر بهبود اقتصاد هدف باشد، شواهد نشان می‌دهد که این تغییرات، تأثیری بر روند ارزش پول ملی و کنترل تورم نخواهد داشت. اما اگر هدف، یک بازی سیاسی برای کنترل بیشتر بر دولت و کاهش حذف چهره‌های نامطلوب (از نظر مخالفان دولت) باشد، این استیضاح فقط می‌تواند موفقیتی برای گروه‌های خاص محسوب شود. چیزی که مشخص است، اینکه حذف چهره‌هایی مانند همتی و پیش از او، تلاش برای کنار گذاشتن محمدجواد ظریف، تنها یک گام در مسیر طولانی‌تر ایجاد یک دولت یکدست و حذف هرگونه صدای مخالف در درون آن است. با این تحلیل این استیضاح، هزینه‌های اقتصاد ایران را در وضعیت فعلی بالا خواهد برد، بدون اینکه چشم‌انداز روشنی از فوائد آن برای مردم و استیضاح‌کنندگان وجود داشته باشد.»

سیاست روز

اخبار

رهبر انقلاب:

حوزه علمیه وام‌دار آیت‌الله جوادی آملی است

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری همایش بین‌المللی تفسیر تسنیم که در تاریخ ۴ اسفند ۱۴۰۳ برگزار شده بود، صبح دیروز در محل برگزاری این همایش در قم منتشر شد.

به گزارش ایسنا، رهبر انقلاب در این دیدار، با تجلیل از شخصیت ممتاز آیت‌الله جوادی آملی مفسر بزرگ قرآن کریم و صاحب تفسیر تسنیم، حوزه علمیه را وام‌دار مجاهدت این عالم فرزانه در ممارست بیش از ۴۰ ساله برای تحقیق و تدریس و تألیف تفسیر تسنیم دانستند و افزودند: البته فعالیت‌های آیت‌الله جوادی آملی در زمینه علوم عقلی و نقلی و کارهای فقهی، فلسفی و عرفانی ایشان همگی مهم و درخور تقدیر است اما هیچکدام قابل مقایسه با کار تفسیر قرآن ایشان نیست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تفسیر تسنیم را مایه افتخار شیعه و حوزه علمیه خواندند و در بیان برخی خصوصیات این تفسیر گفتند: قوت تفکر عقلانی مفسر محترم، کمک زیادی به فهم نکات لطیف و ظریف نهفته در آیات قرآن کرده است. همچنین این تفسیر مشابه تفسیر المیزان اما به روزتر و با گسترده‌گی بیشتر، سرشار از مطالب دانستنی و قابل استفاده و در واقع یک دائرةٔ المعارف جامع است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تنظیم و نگارش فهرستی فنی و موضوعی برای استفاده بهینه از محتوای این تفسیر مرجع را ضروری دانستند.

ایشان با ابراز تأسف از کم‌توجهی به مقوله تفسیر در حوزه‌های علمیه، یاد علامه طباطبایی صاحب تفسیر المیزان به عنوان بنیان‌گذار توجه به تفسیر و مفاهیم قرآنی در حوزه علمیه را گرامی داشتند و خاطرنشان کردند: برگزاری حدود ۲۰۰ درس تفسیر قرآن در حوزه علمیه قم، هژده و خبر خوبی است که باید این رویکرد را تقویت و پایدار کرد. رهبر انقلاب، تکمیل ترجمه عربی تفسیر تسنیم برای استفاده از آن در جهان اسلام را ضروری خواندند و از آیت‌الله جوادی آملی که گروه محققان این تفسیر تشکر و قدردانی کردند.

در ابتدای این دیدار، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور گزارشی از برگزاری همایش تفسیر تسنیم و ویژگی‌ها و رویکردهای ممتاز این تفسیر از جمله رویکرد موضوعی و تقریبی و نگاه روز آن ارائه کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سعید جوادی آملی رئیس موسسه (ایراه) نیز در این دیدار درباره شیوه نگارش و تنظیم تفسیر تسنیم و گروه‌های تحقیقی و پژوهشی که در این زمینه همراه بوده اند، گزارشی بیان و سلام آیت‌الله جوادی آملی به رهبر انقلاب اسلامی را ابلاغ کرد. تفسیر تسنیم، تألیف حضرت آیت‌الله جوادی آملی است که در ۹۰ جلد گردآوری و نوشته شده است. تألیف این تفسیر نتیجه ۴۰ سال تدریس وتحقیق آیت‌الله جوادی آملی و همکاری دهها محقق و پژوهشگر در قالب گروه‌های پژوهشی است که در شمار «تفاسیر قرآن به قرآن» جای دارد. روش مؤلف، ذکر آیه یا آیات مورد نظر و بررسی آنها طی چهار مرحله است: «گزیده تفسیر»، «تفسیر آیه»، «لطایف و اشارات» و «بحث رولایی» بوده است.

لاریجانی مطرح کرد

تاکید بر لزوم مردمی‌سازی اقتصاد و رفع موانع سرمایه‌گذاری

مشاور مقام معظم رهبری و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأکید بر لزوم مردمی‌سازی اقتصاد و رفع موانع سرمایه‌گذاری گفت: ۸۵ درصد اقتصاد کشور در اختیار دولت است، در حالی که این شیوه نه با دین سازگار است و نه با عقل. اگر تحریم‌ها هم برداشته شوند، بدون تغییر این ساختار، تحول اقتصادی رخ نخواهد داد.

به گزارش اپرنا مشاور مقام معظم رهبری و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، با اشاره به مشکلات اقتصادی کشور، گفت: ۸۵ درصد اقتصاد کشور در اختیار دولت است، در حالی که این شیوه نه با دین سازگار است و نه با عقل. اگر تحریم‌ها هم برداشته شوند، بدون تغییر این ساختار، تحول اقتصادی رخ نخواهد داد.

افزود: مدیری مثبت‌اندیش بود که از بحران‌ها فرصت می‌ساخت. امروز نیز چنین رویکردی نیاز است. برای حل مشکلات اقتصادی، باید مسیر سرمایه‌گذاری مردم را هموار کرد.

سیدمحمد خاتمی:

وضعیت کشور خوب نیست

حداقلی می‌تواند وضع را بهبود ببخشد.

در این موقعیت حساس نظر مثبت رهبر به رئیس جمهور و اعتماد متقابل حاکمیت و دولت امر مغتنمی است. ولی برای رهائی از مشکلات باید دو شرط رعایت شود: ۱- اصل حاکمیت این را بپذیرد که تعیین و تغییر اولاد لازم است؛ و به لوازم آن تن داده شود. من نمی‌گویم بروند دهن مخالفان دولت و اصلاح امور را ببندند. ولی آنکه اصلاح را می‌خواهد محکوم نشود و تحت فشار قرار نگیرد. تعبیری هست که می‌گوید من با فاشیسم مخالفم، اما تلاش می‌کنم که فاشیست هم بتواند حرفش را بزند. اصلاً آزادی یعنی این. ما نمی‌گوییم کسانی که نظر ما یا نظر مخالف ما را دارند حرفی زنند. اما اینکه صدای بلند در این کشور برای آنان باشد که می‌گفتند تحریم نعمت است و امروز با صدای بلند می‌کوشند همه چیز را به گردن کسانی بیاندازند که مردم برای آنکه اینها نیندند، آنها را انتخاب کردند، این قابل قبول نیست. تغییر در صورتی رخ می‌دهد که در این وضع تغییراتی ایجاد شود و اگر حصرها، دستگیری‌ها و محدودیت‌ها و ... تداوم پیدا کند و یا خالص سازی که در دانشگاه‌ها بود و در جاهای دیگر هم کم و بیش بود اگر اینها بیشتر شود یا حل نشود، مشکل دوچندان خواهد شد؛ و گرچه معتقدیم دولت کارهای خوبی کرده است ولی تمام نیروهای نظام باید متقاعد شوند که برای تحقق شعارهای حداقلی اقدام کنند و زمینه عملی شدن قول‌ها و وعده‌ها را فراهم کنند.

۲- دولت هم باید توان فکری و توان عملی برای برنامه ریزی این کارها را

داشته باشد. باید در همه زمینه‌ها برنامه ریزی کند و جامعه باید احساس کند رویکرد متفاوت اتخاذ شده است. مردم ما تحمل دارند و می‌دانند یکسبه نمی‌شود تورم پنجاه درصد به زیر ده درصد کاهش پیدا داد. روابط خارجی در این زمینه بسیار تأثیرگذار است. کشور در زمان برجام نقش کشید. قراردادهایی بسته شد و فضای نسبتاً بازی در جامعه ایجاد شد. اینها موثر است. رئیس جمهور باید بتواند قانع کند، برنامه ریزی کند و از انسان‌های توانمند در اجرای برنامه‌ها از جمله رفع تحریم یا کم اثرتر شدن آن استفاده کند.

اگر دولت جدید نقطه امیدوی در دل مردم ایجاد کرد باید سعی کنیم این امید از بین نرود. کار شما اینست که در عین حال که از دولت حمایت می‌کنید مطالبه گر هم باشید. مطالبه در حدّ همان شعارهایی که داده شد و مردم رأی دادند و البته دولت هم باید تعامل و گفت‌وگو کند. من نمی‌خواهم نظم کشور بهم بریزد و برای این باید اصلاحات را پذیرفت و در جهت آن حرکت کرد. اصلاحات، انقلاب نیست. باید سعی کنیم این چراغ کوچک روشن شده، حداقل خاموش نشود و احزاب و گروه‌ها هم که دلشان می‌سوزد مطالبه گری کنند و فکر کنند و راهکار نشان دهند که انشاءالله امیدی که مردم به شعارها بستند با عملی شدن آنها بیشتر شود. دولت و رئیس جمهور محترم همه متوجه باشند که نه تنها از شعارهایی که داده‌اند برگردند و چیزهایی نگویند و کارهایی نکنند که خلاف آن شعارها است بلکه همه فکر و تلاش خود را برای عملی شدن آن اصلاحات حداقلی بکار گیرند.

